

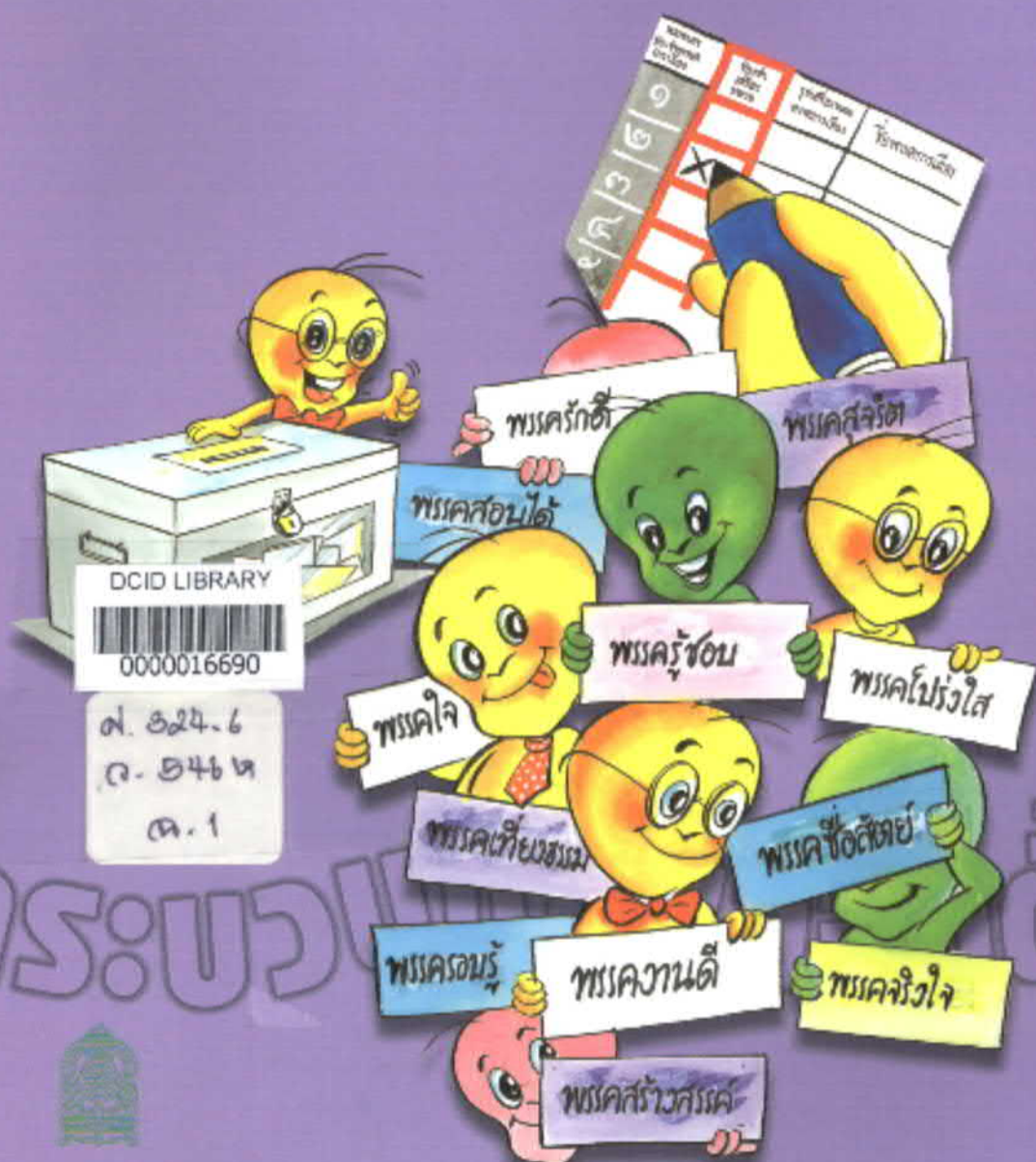
สื่อการเรียนรู้กระบวนการเลือกตั้งและการเรียนรู้ประชาธิปไตย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม...เรื่อง

กระบวนการเลือกตั้ง

ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

สื่อการเรียนรู้กระบวนการเลือกตั้ง

และ

การเรียนรู้ประชาธิปไตย

ชุดสื่อการเรียนรู้ เรื่อง ผู้แทนของประชาชน

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง กระบวนการเลือกตั้ง

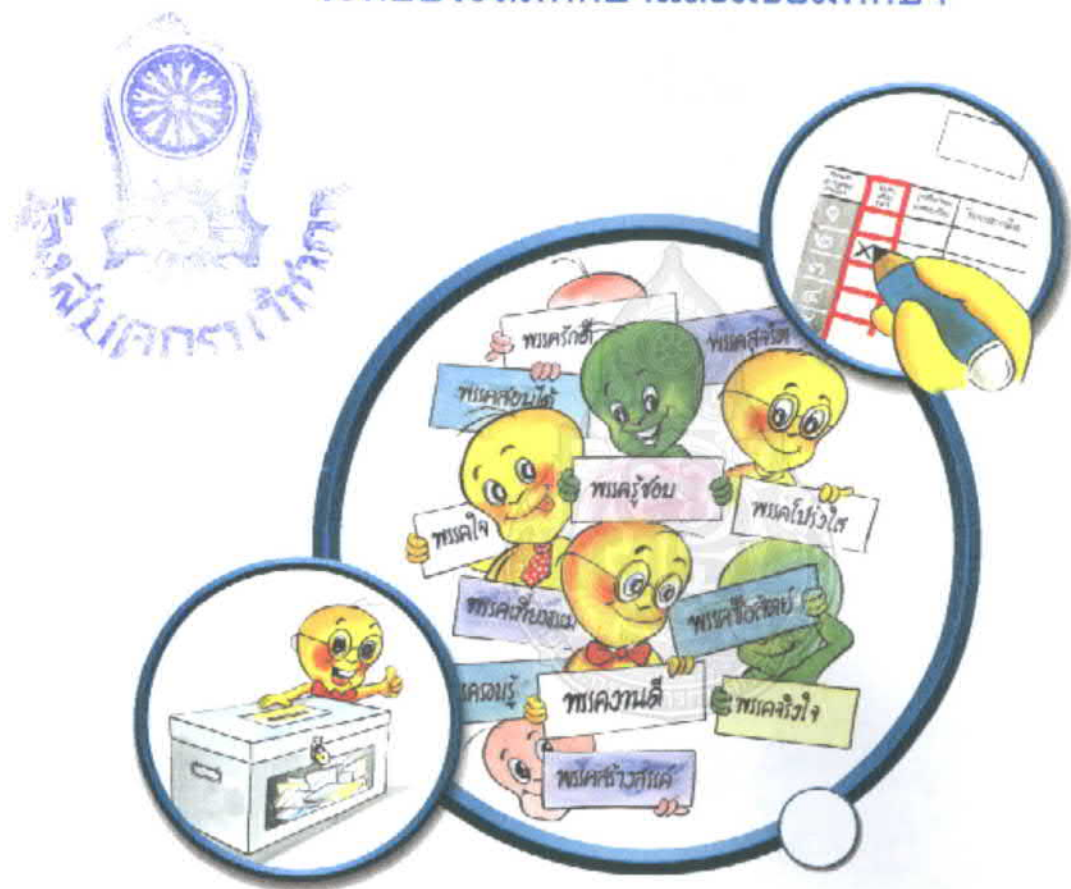
หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วิถีชีวิตประชาธิปไตย

ชุดสื่อการเรียนรู้ เรื่อง ขั้นตอนการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

สื่อการเรียนรู้กระบวนการเลือกตั้งและการเรียนรู้ประชาธิปไตย
หนังสืออ่านเพิ่มเติม

เรื่อง กระบวนการเลือกตั้ง ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

โครงการพัฒนาการเรียนรู้อัตนภาพการเลือกตั้งและการเรียนรู้ประชาธิปไตย ตามเจตนารมณ์
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับประกาศใช้เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540 (ตามโครงการ
ปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ)

สื่อการเรียนรู้กระบวนการเลือกตั้งและการเรียนรู้ประชาธิปไตย
หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง กระบวนการเลือกตั้ง

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2542

จำนวน 50,000 เล่ม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

สงวนลิขสิทธิ์

ISBN 974-268-8133

เลขทะเบียน	๗๐๐๔๖๕ ค.
วันที่	๑๓/๕/๔๒
เลขเรียก	๑๓๒๔.๖
เลขเรียก	๑๓๒๔.๖

คำนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายส่งเสริมประชาธิปไตย โดยได้ดำเนินการนำรัฐธรรมนูญเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาทุกระดับ และมอบหมายภารกิจให้ผู้บริหาร ครูอาจารย์ นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้เผยแพร่สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยในระยะเร่งด่วน เน้นความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้สิทธิเลือกตั้ง และในระยะยาวเน้นการปลูกฝังสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจในรัฐธรรมนูญและปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงในการพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนมีคุณภาพ สามารถปรับตัวให้พร้อมในสังคมประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาการเรียนรู้กระบวนการเลือกตั้ง และการเรียนรู้ประชาธิปไตยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับประกาศใช้ เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำสื่อสำหรับการเรียนรู้ประชาธิปไตยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ที่โรงเรียนสามารถนำไปใช้จัดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนในสังคมประชาธิปไตย มีความรู้เท่าทันในระบบการเลือกตั้งแบบใหม่และมีวิถีชีวิตประชาธิปไตย และส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเผยแพร่ ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจไปยังชุมชน และประชาชนทั่วไป ได้อย่างต่อเนื่อง

สื่อการเรียนรู้ตามโครงการดังกล่าวนี้ ประกอบด้วย

1. ชุดสื่อการเรียนรู้ เรื่อง ผู้แทนของประชาชน
 2. หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง กระบวนการเลือกตั้ง
 3. หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วิถีชีวิตประชาธิปไตย
 4. ชุดสื่อการเรียนรู้ เรื่อง ขั้นตอนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
- กรมวิชาการหวังว่าสื่อการเรียนรู้กระบวนการเลือกตั้งและการเรียนรู้ประชาธิปไตยทั้ง 4 ชุดนี้

จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจะนำไปพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ และคนไทยทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจ มีจิตสำนึก เกิดการประพฤติปฏิบัติ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆตามแนวทางประชาธิปไตยได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายในการปฏิรูปการเมืองการปกครองตามที่มุ่งหวังไว้ กรมวิชาการขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และคณะกรรมการจัดทำสื่อการเรียนรู้กระบวนการเลือกตั้งและการเรียนรู้ประชาธิปไตยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับประกาศใช้ เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540 ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

วันที่ 10 มิ.ย. 2545
เลขทะเบียน ๗. ๐๐466 ค.1
เลขเรียกหนังสือ ๗. 314. 6

๗. ๕46๗

๐๖/๖
(นายอาร์ง จันทวานิช)
อธิบดีกรมวิชาการ
23 สิงหาคม 2542

สารบัญ

สารบัญ

	หน้า
ใครเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	1
ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นอย่างไร	2
เลือกตั้ง ณ ที่ใด	3
บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นอย่างไร	4
หน่วยงานใดมีหน้าที่ควบคุมและจัดการเลือกตั้ง	5
ถ้าไปเลือกตั้งไม่ได้ต้องทำอะไร	6
ทำอะไรในวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)	7
นับคะแนนการเลือกตั้ง ส.ส. กันอย่างไร	8
บัตรเลือกตั้ง ส.ส. แบบใหม่เป็นอย่างไร	9
เขตเลือกตั้ง ส.ส. เป็นอย่างไร	10
การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) เป็นอย่างไร	11
นับคะแนนการเลือกตั้ง ส.ว. กันอย่างไร	12
อะไรคือเขตเลือกตั้ง ส.ว.	13
รู้จักคูหาลงคะแนนหรือไม่	14
หีบบัตรเลือกตั้งเป็นอย่างไร	15
เข้าใจเรื่องหน่วยเลือกตั้งหรือไม่	16
ที่เลือกตั้งหมายถึงอะไร	17
เลือกตั้งสำคัญไฉน	18
ทำไมต้องไปเลือกตั้ง	19
เลือกตั้งใคร	20
ใครมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.	21
ใครมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ว.	22
บุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. เป็นอย่างไร	23
เลือกผู้แทนอย่างไรจึงจะดี	24
รัฐสภาคืออะไร	25
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 500 คนมาจากไหน	26
สภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่อะไร	27

ส.ส. ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลได้อย่างไร	28
วุฒิสภามีหน้าที่อะไรบ้าง	29
คณะรัฐมนตรีมีที่มาและอำนาจหน้าที่อย่างไร	30
พรรคการเมืองสำคัญอย่างไร	31
จัดตั้งพรรคการเมืองทำได้อย่างไร	32
ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งได้อย่างไรบ้าง	33
ข้อห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. มีอะไรบ้าง	34
ข้อห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ว. มีอะไรบ้าง	35
หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งสอบถามได้ที่หน่วยงานใด	36
บรรณานุกรม	37

● ใครเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

- คนไทยทุกคนที่มีสัญชาติไทย หรือผู้แปลงสัญชาติต้องได้รับสัญชาติไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี
- มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง
- มีชื่ออยู่ในทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

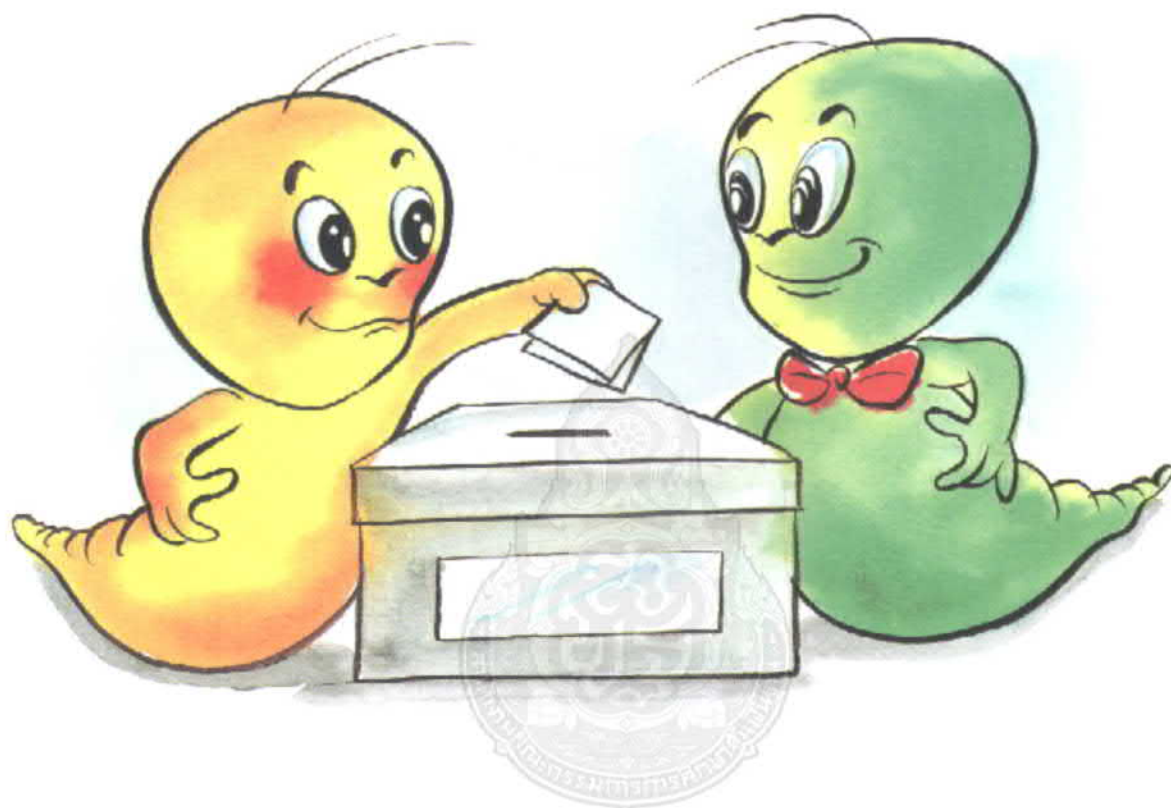
● ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นอย่างไร

ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งประกอบด้วยชื่อ นามสกุล และชื่อบิดา ชื่อมารดาของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เลขประจำตัวประชาชน เพศ วันเดือนปีเกิด ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน

- ประชาชนสามารถไปตรวจดูและขอแก้ไขทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ตลอดทั้งปี ณ ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

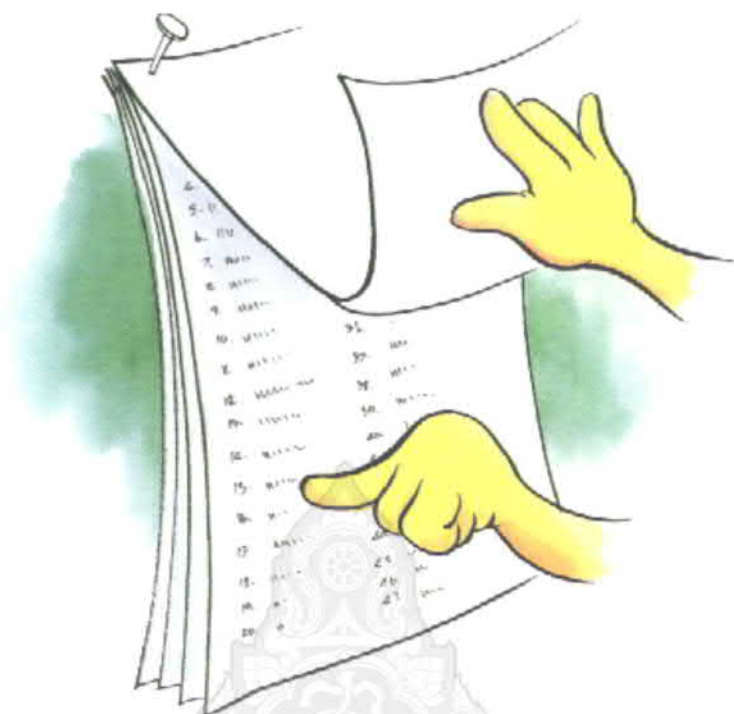
- ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักรสามารถลงทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรได้ที่ สถานทูตแห่งเขตรับผิดชอบที่ตนมีถิ่นที่อยู่

- การไปตรวจทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง คือ การป้องกันข้อผิดพลาดอันอาจทำให้เสียสิทธิเลือกตั้งได้ และเป็นการป้องกันปรามการทุจริต คือ การย้ายบุคคลมาอยู่ในทะเบียนบ้าน โดยบุคคลผู้นั้นมิได้มาอาศัยอยู่จริงเพื่อเจตนาทุจริตในการเลือกตั้ง

● เลือกตั้ง ณ ที่ใด

- ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 90 วันนับถึงวันเลือกตั้ง ต้องไปตรวจดู **บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง** ว่าตนมีชื่ออยู่ในหน่วยเลือกตั้งใดและที่เลือกตั้งสำหรับลงคะแนนอยู่ที่ใด
- ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งไม่ถึง 90 วัน จะต้องใช้สิทธิเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้งของเขตเลือกตั้ง ซึ่งตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้ายเกิน 90 วัน
- ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้งได้ สามารถเดินทางไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าก่อนวันเลือกตั้งได้ ณ **ที่เลือกตั้งกลาง** ของเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ที่เลือกตั้งกลางนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจะประกาศที่เลือกตั้งกลางว่าอยู่ที่ใดก่อนวันเลือกตั้ง 20 วัน

❶ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นอย่างไร

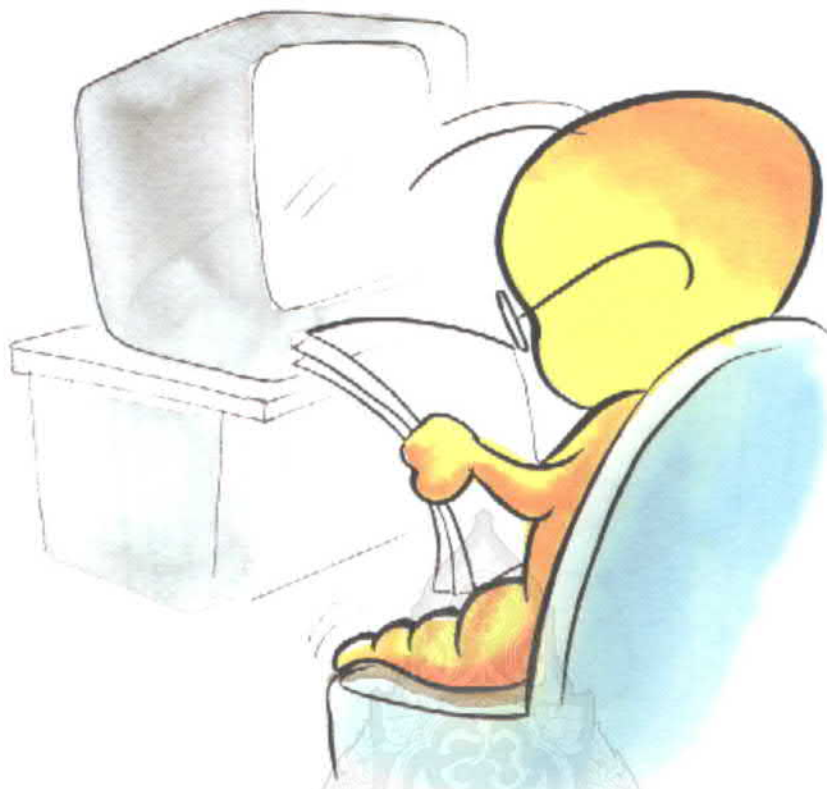
- **บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง** ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน เพศ วันเดือนปีเกิด ที่อยู่ตามหลักฐานทะเบียนบ้าน

- ก่อนวันเลือกตั้ง 20 วัน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถไปตรวจดูบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ว่าการอำเภอ และสำนักงานเทศบาล เพื่อดูว่ามีชื่ออยู่ในหน่วยเลือกตั้งใด ที่เลือกตั้งสำหรับลงคะแนนอยู่ที่ใด

- หากรายชื่อตกหล่น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้าน นำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านและบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวอื่นใดที่ทางราชการออกให้มาขอเพิ่มชื่อต่อนายอำเภอ หรือ ปลัดเทศบาลซึ่งทำหน้าที่แทนคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง (กกต. เขต) ไม่น้อยกว่า 10 วันก่อนวันเลือกตั้ง

- ถ้ามีคนที่ไม่ใช่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ยื่นคำร้องต่อนายอำเภอหรือปลัดเทศบาลที่ทำหน้าที่แทน กกต. เขต ขอถอนชื่อได้ไม่น้อยกว่า 10 วันก่อนวันเลือกตั้ง

- แต่ถ้าเป็นเจ้าบ้านพบว่ามิใช่ชื่อผู้แปลกปลอมเข้ามาอยู่ในทะเบียนบ้านของตน สามารถยื่นคำร้องต่อนายอำเภอหรือปลัดเทศบาลก่อนวันเลือกตั้งให้ถอนชื่อออกได้ไม่น้อยกว่า 10 วัน หรือนำหลักฐานไปแสดงต่อคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง (กปน.) ในวันเลือกตั้ง

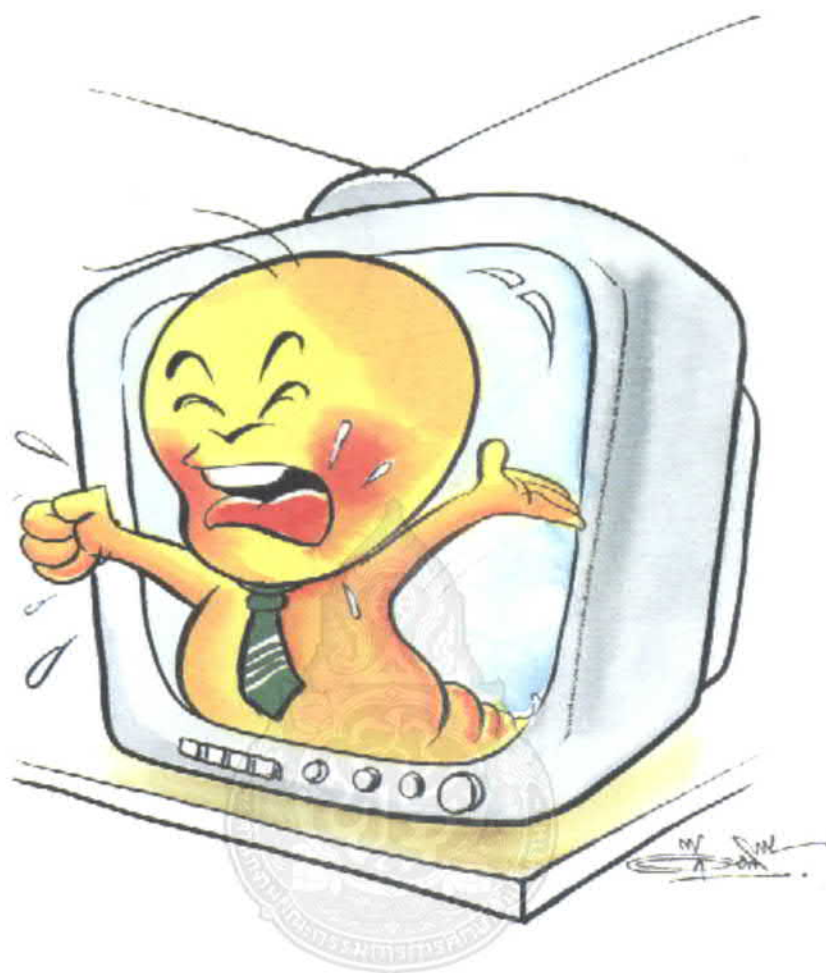

● **หน่วยงานใดมีหน้าที่ควบคุมและจัดการเลือกตั้ง**

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีหน้าที่ควบคุมและจัดการเลือกตั้ง ซึ่งแต่เดิมเป็นภาระหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย ถ้า กกต. เห็นว่ามีหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่าการทุจริตเกิดขึ้น ก็สามารถสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ได้ ซึ่งแต่เดิมการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่เป็นอำนาจศาล ทั้งนี้ เพื่อให้การฟ้องร้องตรวจสอบคดีทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีหน้าที่กำกับดูแลการพัฒนาพรรคการเมือง และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนด้วย

กกต. ประกอบด้วยประธานกรรมการการเลือกตั้ง 1 คน และกรรมการการเลือกตั้งอีก 4 คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากพระมหากษัตริย์โดยการแนะนำของวุฒิสภา มีวาระการดำรงตำแหน่ง 7 ปี แต่ กกต.คนแรกอยู่ได้เพียงครึ่งวาระ หรือ 3 ปีครึ่ง

- หน่วยงานของ กกต. ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (กกต.จังหวัด) ทำงานในระดับจังหวัด สำหรับในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้งจะมีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง (กกต.เขต) คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง (กปน.) และคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง (กนค.) ซึ่งมีเฉพาะการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

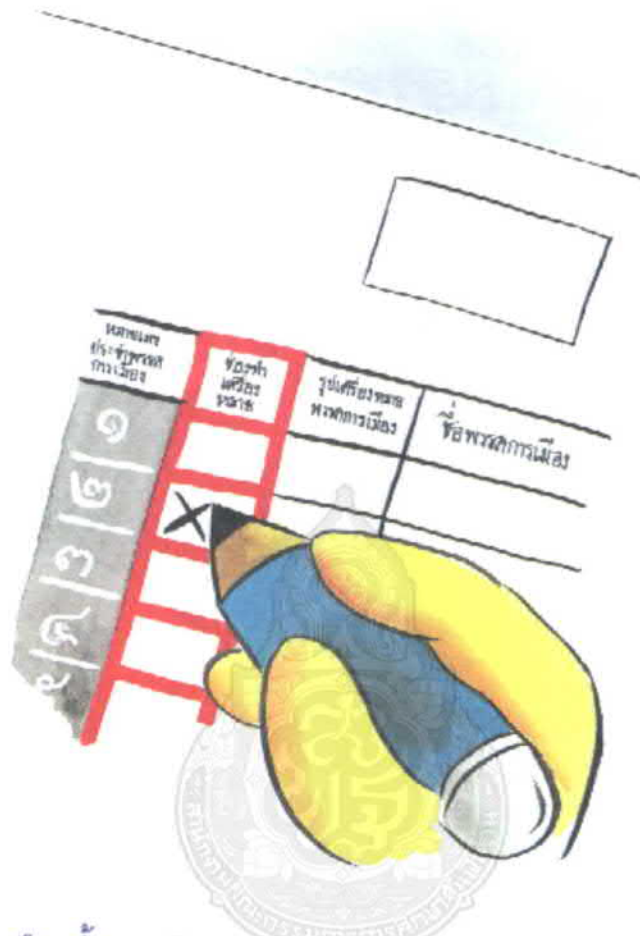

● ถ้าไปเลือกตั้งไม่ได้ต้องทำอะไร

- หากรู้ว่าตนเองจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ได้ ต้องแจ้งนายอำเภอหรือปลัดเทศบาลล่วงหน้า 7 วัน ถ้าไม่ใช่เหตุอันสมควร นายอำเภอหรือปลัดเทศบาลจะแจ้งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบไม่น้อยกว่า 3 วันก่อนวันเลือกตั้ง

- หลังวันเลือกตั้ง 30 วัน กกต. จะประกาศรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อให้โอกาสผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไปแจ้งเหตุผลหลังประกาศชื่อนั้นอีก 60 วัน

- นายอำเภอหรือปลัดเทศบาล จะพิจารณาว่ามีเหตุผลอันสมควรหรือไม่ ให้แล้วเสร็จภายใน 90 วันนับตั้งแต่วันสิ้นสุดการแจ้งเหตุ แล้ว กกต. จะประกาศรายชื่อผู้ไม่ไปเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควร ซึ่งจะถูกตัดสิทธิการสมัครและการคัดค้านการเลือกตั้งทุกระดับ รวมทั้งการเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน การเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายหรือร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น และการเข้าชื่อเสนอถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญ และการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกหรือผู้บริหารท้องถิ่น

● ทำอย่างไรในวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)

- ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เตรียมบัตรประชาชนให้พร้อม ไปยังที่เลือกตั้งของตน
- ตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และจำลำดับเลขที่ของตนเอง
- จดจำหมายเลขผู้สมัคร และหมายเลขพรรคการเมืองที่ต้องการลงคะแนนให้
- ลงลายมือชื่อ หรือพิมพ์ลายนิ้วมือที่บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- พิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาที่ต้นนิ้วโป้งเลือกตั้ง 2 ใบ แล้วรับบัตรเลือกตั้ง 2 ใบ จาก กปน.
- นำบัตรเลือกตั้งทั้ง 2 ใบ เข้าคูหาลงคะแนน
- กากบาท X เลือกผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง 1 หมายเลข
- กากบาท X เลือกบัญชีรายชื่อพรรค 1 หมายเลข หรือถ้าไม่ต้องการลงคะแนนให้ใครหรือพรรคใด ให้กากบาท X ที่ช่องไม่ลงคะแนน
- พับบัตรเลือกตั้งทั้ง 2 ใบให้เรียบร้อย
- นำบัตรเลือกตั้งมาหย่อนใส่ลงในหีบบัตรด้วยตนเองที่ละใบ

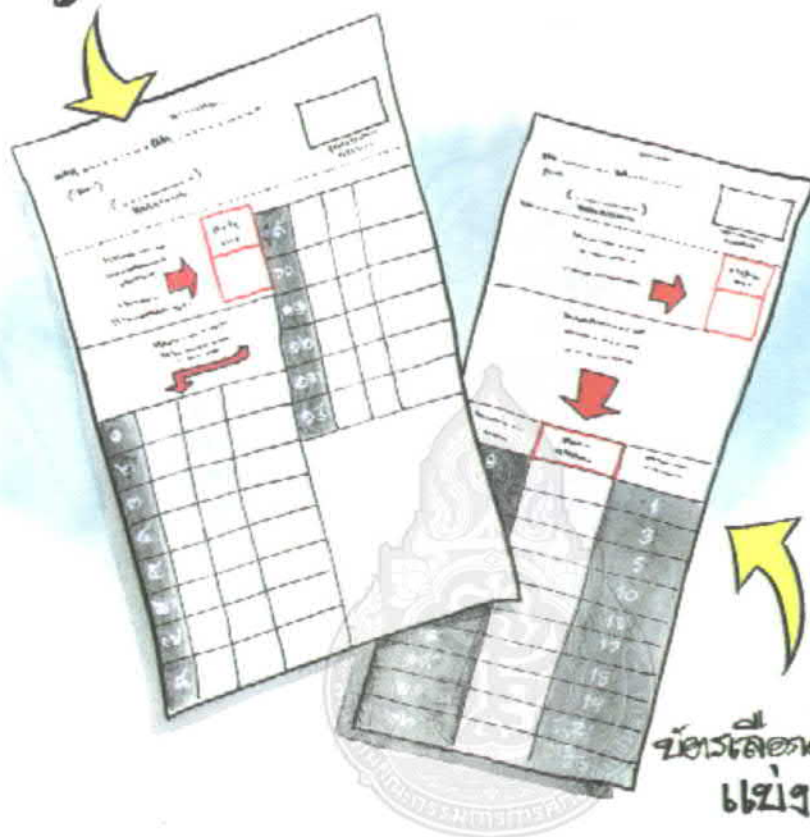
● **นับคะแนนการเลือกตั้ง ส.ส. กันอย่างไร**

- **นับคะแนน**จากทุกหน่วยเลือกตั้งรวมกัน ณ ที่เดียวกันใน 1 เขตเลือกตั้ง
- เมื่อปิดการลงคะแนนแล้ว คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง (กปน.) จะนำหีบบัตรเลือกตั้งไปรวมกันไว้ ณ สถานที่นับคะแนน ซึ่งได้กำหนดไว้สำหรับเขตนั้น

กรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง (กนค.) นับจำนวนบัตรในหีบบัตร ตรวจสอบจำนวนต้นข้าว้บัตร และนับจำนวนบัตรที่เหลือด้วย เมื่อทุกอย่างถูกต้องและหีบบัตรจากทุกหน่วยเลือกตั้งมาถึงสถานที่นับคะแนนแล้ว จึงนำบัตรไปรวมกัน พร้อมทั้งแยกบัตรทั้ง 2 ประเภท ออกจากกัน แล้วจึงเริ่มต้นนับคะแนน

- บุคคลที่ได้คะแนนสูงสุดจากบัตรเลือกตั้งแบบแบ่งเขต จะได้เป็น ส.ส. ในเขตนั้น
- ผลคะแนนจากบัตรแบบบัญชีรายชื่อ จะนำไปรวมกันทั้งประเทศ เพื่อคำนวณหาจำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคต่อไป

บัตรเลือกตั้งแบบ
บัญชีรายชื่อ

บัตรเลือกตั้งแบบ
แบ่งเขต

○ บัตรเลือกตั้ง ส.ส. แบบใหม่เป็นอย่างไร

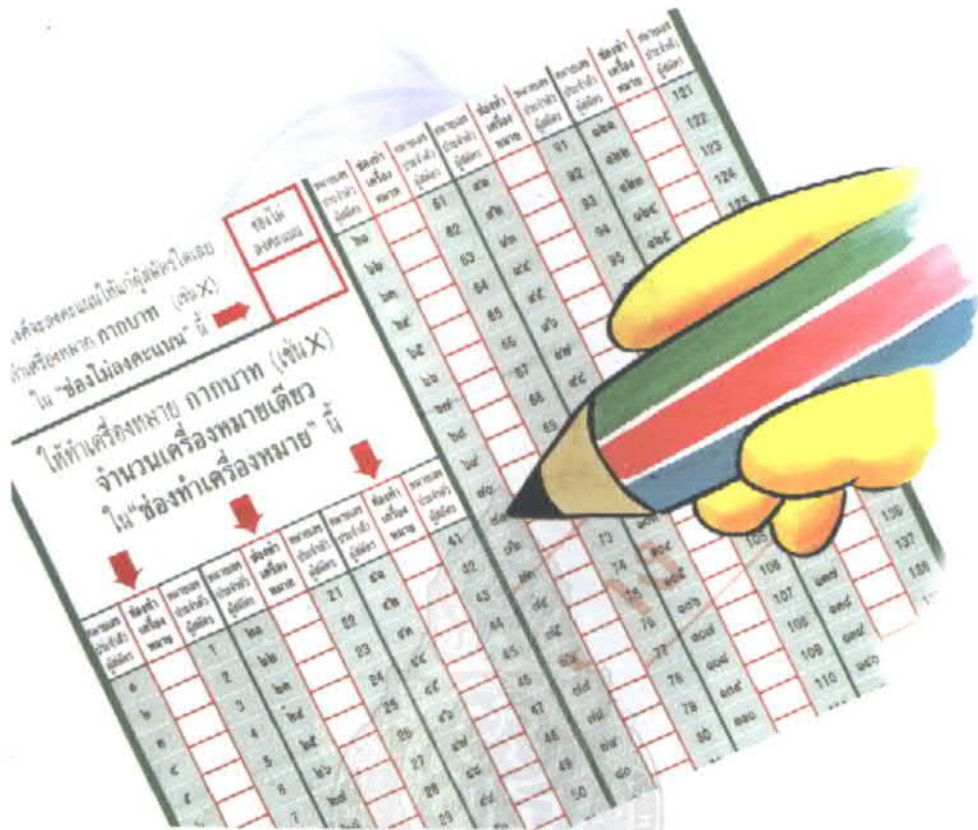
- **บัตรเลือกตั้ง ส.ส.** มี 2 แบบ คือแบบแบ่งเขต และแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งมีสีต่างกัน และที่ฉันทบัตรเลือกตั้ง มีสำหรับพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาที่มุมบนด้านขวาของบัตรเลือกตั้ง ทั้ง 2 ใบ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบ
- **บัตรแบบแบ่งเขต** มีหมายเลขผู้สมัครทั้งเลขไทยและเลขอารบิกกำกับกับคู่สองข้างช่องทำเครื่องหมายกากบาท
- **บัตรแบบบัญชีรายชื่อ** จะมีหมายเลขประจำพรรคการเมืองของทุกพรรค และรูปเครื่องหมายพรรคการเมืองและชื่อพรรคการเมือง และช่องทำเครื่องหมายกากบาทสำหรับเลือกพรรค
- บัตรเลือกตั้งทั้งสองแบบมีช่องไม่ลงคะแนนสำหรับกากบาทถ้าไม่ประสงค์จะเลือกผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด

● เขตเลือกตั้ง ส.ส. เป็นอย่างไร

- **เขตเลือกตั้ง** หมายถึงพื้นที่ที่กำหนดให้นำคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่นั้นมารวมกันเพื่อตัดสินผลการเลือกตั้ง

- **เขตเลือกตั้ง ส.ส.** ประกอบด้วยเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขต มี 400 เขต โดยกำหนดให้ 1 เขต มี ส.ส. ได้ 1 คน ทั้งนี้ในแต่ละเขตจะมีจำนวนราษฎรใกล้เคียงกัน โดยคำนวณจากจำนวนประชากรทั้งประเทศหารด้วยจำนวน ส.ส. 400 คน ส่วนเขตเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อใช้ประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง

● การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) เป็นอย่างไร

- การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครั้งแรกในประเทศไทย จะมีขึ้นในวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2543 โดยใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง
- การเลือกตั้ง ส.ว. นั้นห้ามผู้สมัครหาเสียงจะทำได้เพียงการแนะนำตัว ห้ามพรรคการเมืองสนับสนุนผู้สมัคร ห้ามเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
- ขั้นตอนการเลือกตั้ง ส.ว. จะเหมือนกับการเลือกตั้ง ส.ส. แตกต่างที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งรับบัตรเลือกตั้งเพียง 1 ใบ
- บัตรเลือกตั้ง ส.ว. มีช่องไม่ลงคะแนนสำหรับกากบาทถ้าไม่ประสงค์จะเลือกผู้ใดและช่องทำเครื่องหมายสำหรับเลือกผู้สมัคร พร้อมทั้งช่องที่ระบุหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร
- การลงคะแนนเลือกตั้ง ส.ว. ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งลงคะแนนโดยทำเครื่องหมายกากบาท 1 ครั้งลงในช่องทำเครื่องหมายของบัตรเลือกตั้งเพื่อเลือกผู้สมัครเพียงคนเดียว ไม่ว่าจังหวัดนั้นจะมี ส.ว. ได้กี่คนก็ตาม

● **นับคะแนนการเลือกตั้ง ส.ว. กันอย่างไร**

- เมื่อปิดการลงคะแนนแล้ว ให้เปิดหีบบัตรและนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งโดยคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง (กปน.) ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งด้วย เมื่อนับคะแนนแล้ว กปน. นำบัตร ทึบบัตร ผลการนับคะแนน และเอกสารอื่นไปส่ง ณ เขตเลือกตั้ง เพื่อให้มีการรวมคะแนน

- ผลการเลือกตั้ง ส.ว. จังหวัดใดมี ส.ว. ได้ 1 คน ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุดได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ว.

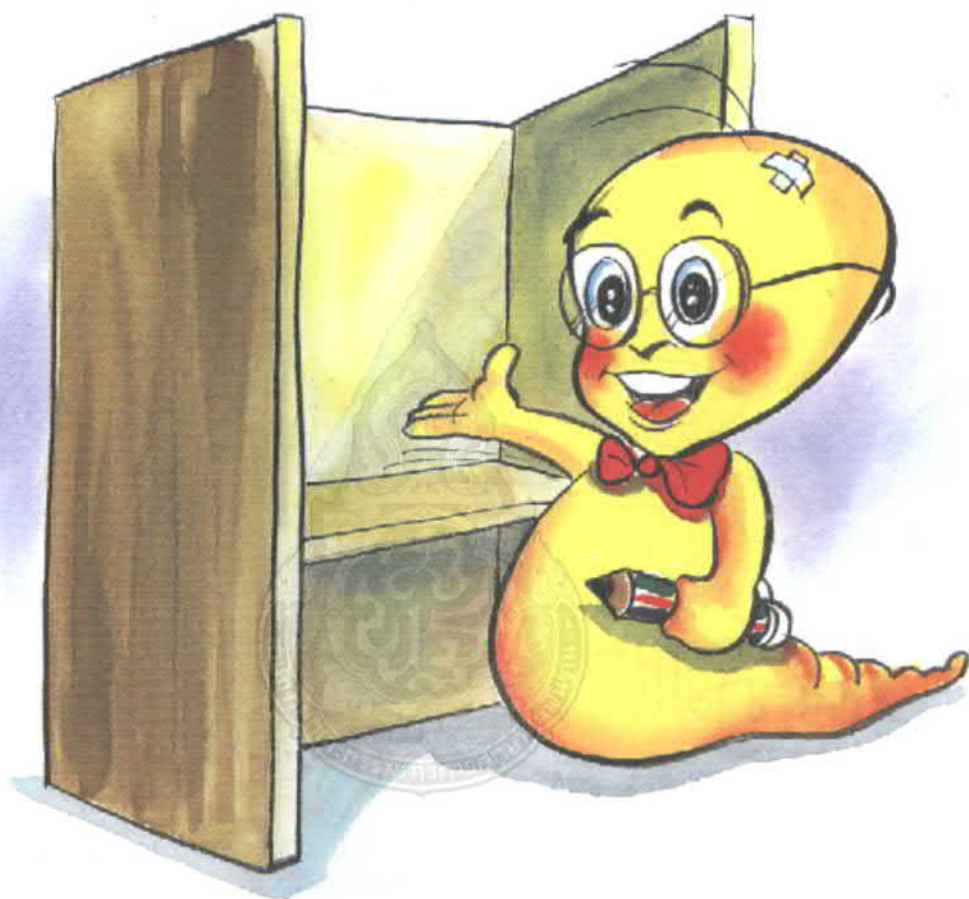
- จังหวัดใดมี ส.ว. ได้มากกว่า 1 คน ให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับจนครบจำนวน ส.ว. ที่พึงมีในจังหวัดนั้น เป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ว.

● อะไรคือเขตเลือกตั้ง ส.ว.

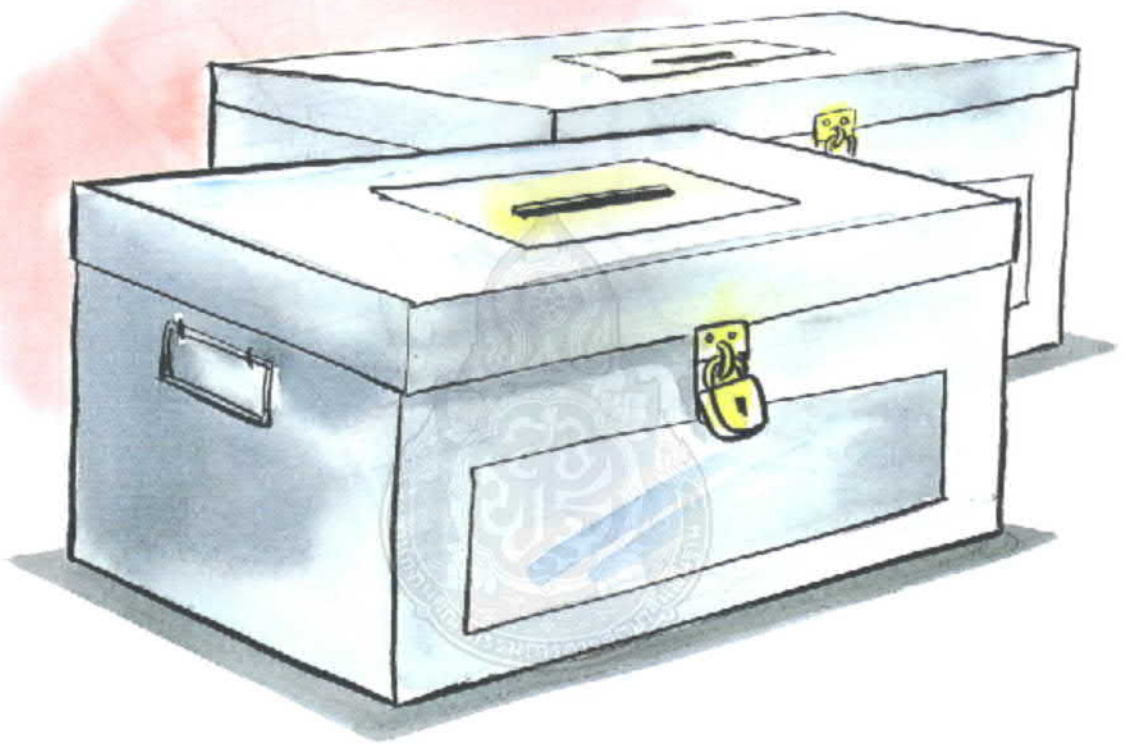
เขตเลือกตั้ง ส.ว. ใช้จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้งทั่วประเทศมีเขตเลือกตั้ง 76 เขต โดยเอาประชากรทั้งประเทศหารด้วยจำนวน ส.ว. (200 คน) จะได้ประมาณ 3 แสนคน จังหวัดใดมีประชากรน้อยกว่าประมาณ 3 แสนคน มี ส.ว. ได้ 1 คน จังหวัดที่มีประชากรมาก จะได้ ส.ว. เพิ่มขึ้น 1 คน ทุกจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นประมาณ 3 แสนคน

- กรุงเทพมหานครมี ส.ว. มากที่สุดคือ 18 คน

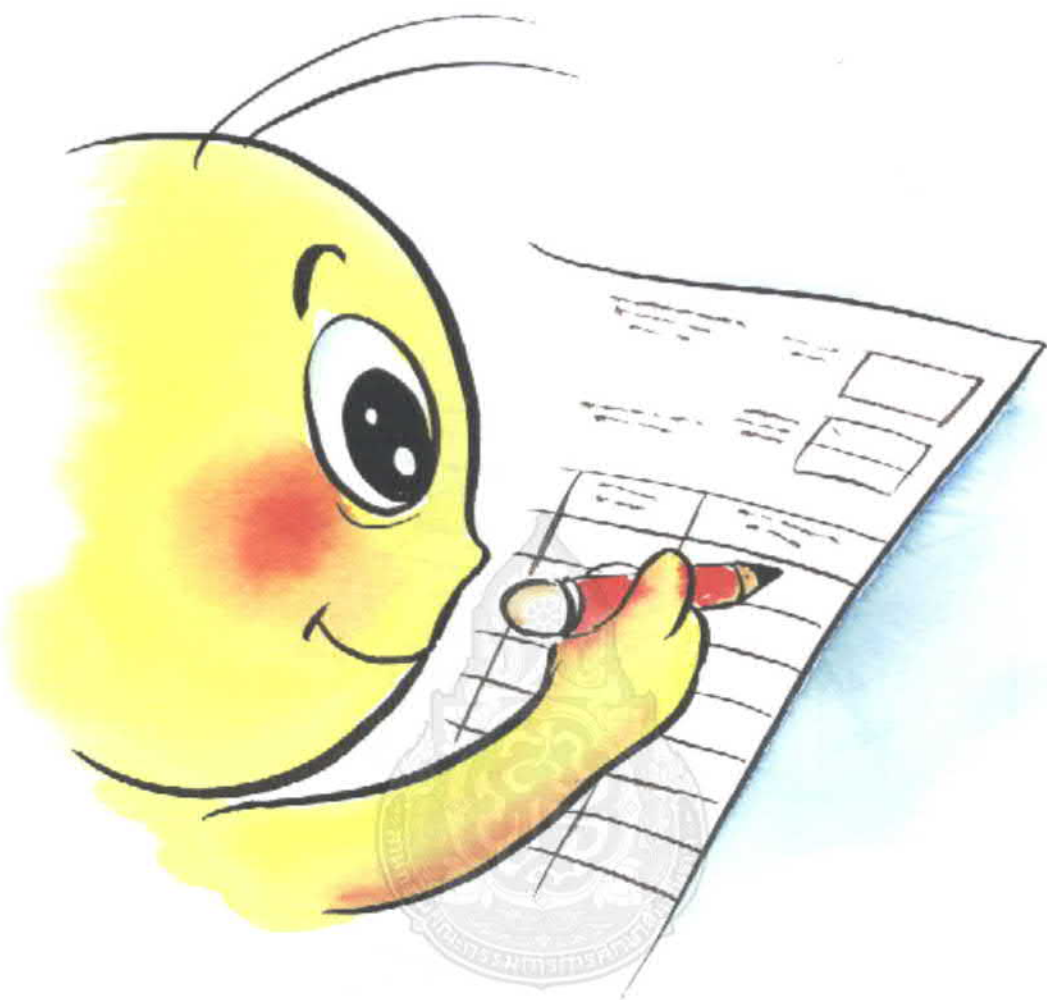
● รู้จักคูหาลงคะแนนหรือไม่

คูหาลงคะแนน ทำด้วยโลหะ ที่มีความมั่นคงแข็งแรง ทำด้วยสีเขียวหรือสีเทา เป็นแผ่นพับ 3 ตอน ภายในคูหาลงคะแนน มีปากกาถูกลื่นเพื่อใช้กากบาทลงใบบัตรเลือกตั้ง ในที่เลือกตั้งหนึ่งจะมีคูหาลงคะแนนอย่างน้อย 5 คูหา

● หีบบัตรเลือกตั้งเป็นอย่างไร

หีบบัตรเลือกตั้ง ทำด้วยโลหะหรือวัสดุที่มีความคงทนแข็งแรง มีฝาด้านบนและมีกุญแจด้านข้าง ได้ที่ใส่กุญแจใช้วัตถุโปร่งใสให้มองเห็นภายในได้ง่าย ที่ช่องใส่บัตรเลือกตั้งต้องมีแผ่นวัสดุปิดได้พร้อมกุญแจ เพื่อป้องกันการนำบัตรใส่ลงในหีบหลังการปิดการลงคะแนน ด้านหลังของหีบบัตรเลือกตั้งจะมีป้ายหรือข้อความระบุหน่วยเลือกตั้ง ที่เลือกตั้ง เขตเลือกตั้ง จังหวัด และหีบบัตรแต่ละใบจะต้องมีลักษณะพิเศษที่ป้องกันการเปลี่ยนหีบบัตรด้วย

● เข้าใจเรื่องหน่วยเลือกตั้งหรือไม่

- **หน่วยเลือกตั้ง** หมายถึงพื้นที่ซึ่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่นี้จะไปลงคะแนน ณ ที่เลือกตั้งเดียวกัน โดยปกติให้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยเลือกตั้ง (ยกเว้นในเขตชุมชนหนาแน่น) แต่ละหน่วยเลือกตั้ง ถือเกณฑ์ผู้มีสิทธิเลือกตั้งประมาณ 800 คน แต่ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนไม่สะดวกหรือไม่ปลอดภัย จะกำหนดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นและมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยกว่า 800 คน ก็ได้

- คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง (กกต. เขต) จะประกาศหน่วยเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 20 วัน ก่อนวันเลือกตั้ง

● ที่เลือกตั้งหมายถึงอะไร

- **ที่เลือกตั้ง** หมายถึง สถานที่ลงคะแนนซึ่งประชาชนเข้าออกได้ง่าย มีความเหมาะสม และมีขนาดพอสมควรที่จะทำการเลือกตั้งได้สะดวก เช่น โรงเรียน วัด เป็นต้น ปกติที่เลือกตั้งจะอยู่ในพื้นที่ของหน่วยเลือกตั้ง แต่เพื่ออำนวยความสะดวกหรือเพื่อความปลอดภัยของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อาจกำหนดให้ที่เลือกตั้งอยู่นอกพื้นที่ของหน่วยเลือกตั้งก็ได้ แต่ต้องใกล้เคียงกับหน่วยเลือกตั้งนั้น

- คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง (กกต.เขต) จะต้องประกาศที่เลือกตั้งไม่น้อยกว่า 20 วันก่อนวันเลือกตั้ง

● เลือกตั้งสำคัญไหน

- การเลือกตั้งเป็นสิทธิและหน้าที่

- สิทธิ หมายถึงผลประโยชน์หรืออำนาจอันชอบธรรมที่กฎหมายรับรองและคุ้มครอง สิทธิเลือกตั้งเป็นสิทธิทางการเมืองขั้นพื้นฐานของประชาชนที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ

- หน้าที่ หมายถึงสิ่งที่บุคคลควรต้องปฏิบัติและรับผิดชอบ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้ประชาชนมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หากไม่ไปทำหน้าที่ดังกล่าวแล้วจะทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้ง มิฉะนั้นจะเสียสิทธิทางการเมืองจนกว่าจะไปเลือกตั้ง ส.ส. หรือ ส.ว. ครั้งต่อไป

- เลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองที่สำคัญในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เพราะเป็นการให้ประชาชนได้มีสิทธิที่จะเลือกสรรตัวแทนไปทำหน้าที่ออกกฎหมายและบริหารประเทศแทนประชาชนทั้งนี้เพื่อปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชน

● ทำไมต้องไปเลือกตั้ง

เพื่อส่งเสริมคนดี มีความรู้ ความสามารถ ซึ่งส่วนหนึ่งจะไปจัดตั้งรัฐบาลบริหารราชการแผ่นดิน และสกัดกั้นคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ

- เพื่อร่วมกันรับผิดชอบในการเลือกตั้งผู้แทนของประชาชนไปทำหน้าที่ออกกฎหมาย
- เพื่อกระตุ้นคนไปทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐแทนประชาชน
- เพื่อไปใช้สิทธิเลือกตั้งและทำหน้าที่ในฐานะพลเมืองไทย จะเลือกใคร เลือกพรรคไหน

หรือกากบาทในช่องไม่ลงคะแนน ก็เป็นสิทธิของแต่ละคนที่จะต้องตัดสินใจด้วยตนเองโดยถือเป็นความลับ

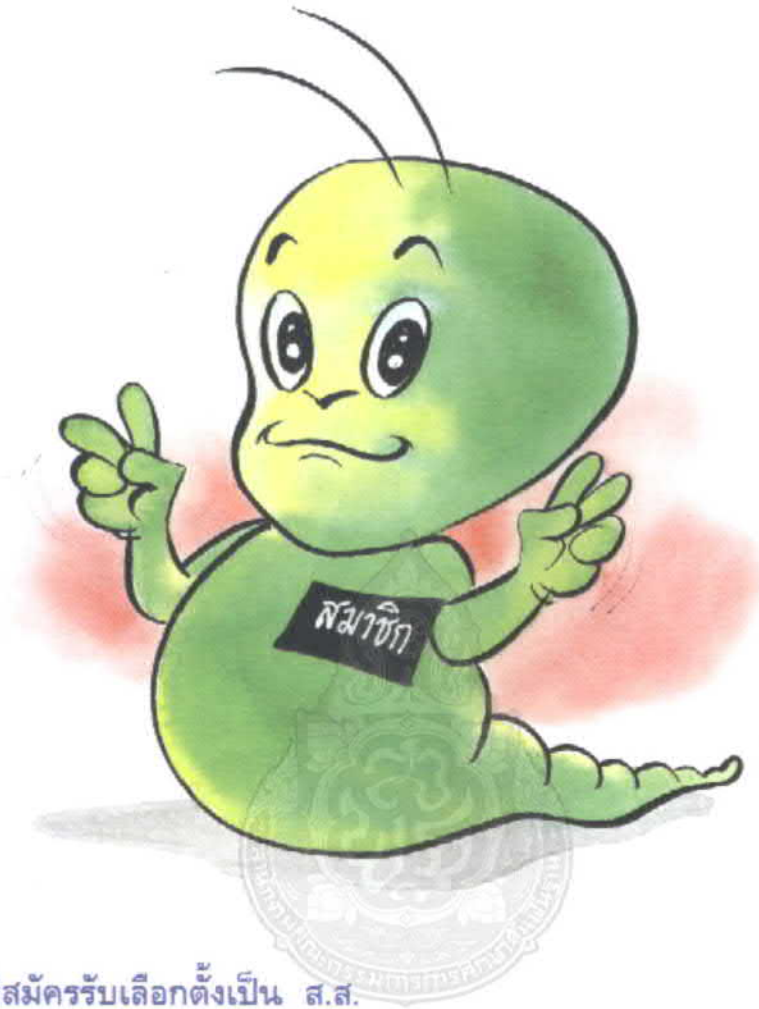
● เลือกตั้งใคร

- **ในระดับท้องถิ่น** ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) สภาเทศบาล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) สมาชิกสภาเมืองพัทยา สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นตัวแทนในเรื่อง

1. คุ่มครองดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น
2. ส่งเสริมการทำมาหากิน และป้องกัน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น
3. ควบคุม กำกับ ดูแลองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้ปฏิบัติหน้าที่คุ่มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม
4. จัดสรรทรัพยากรที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ และที่เป็นการอุดหนุนจากรัฐบาลกลางเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

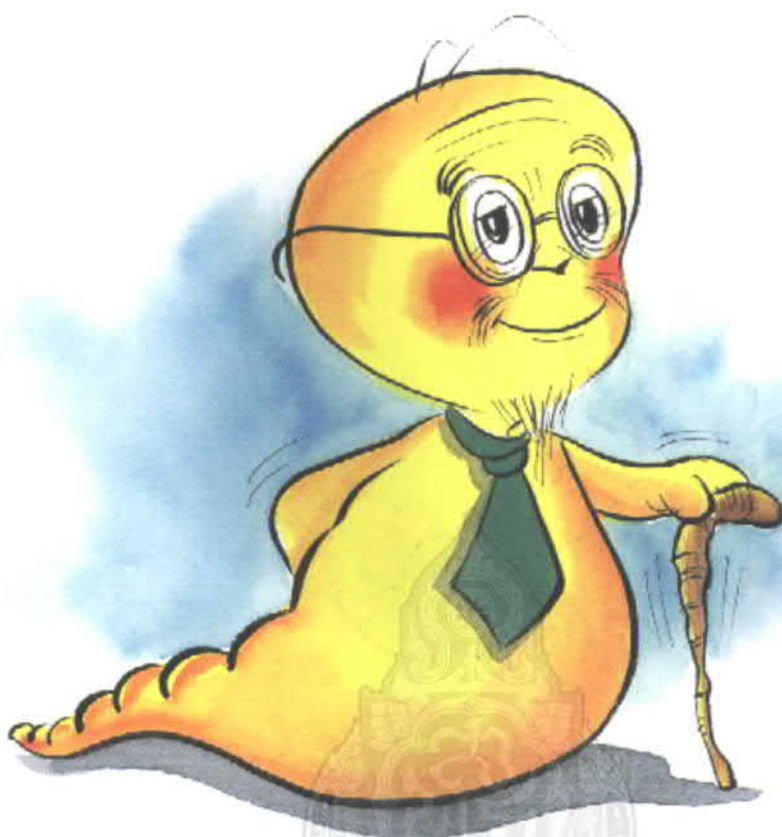
- **ในระดับชาติ** ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) และสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) เพื่อเป็นผู้แทนของประชาชนทั้งประเทศในเรื่อง

1. ออกกฎหมายที่เป็นประโยชน์และสร้างความสุขความเจริญให้แก่ประชาชนและชาติบ้านเมือง
2. เพื่อให้ ส.ส. ไปเลือกนายกรัฐมนตรีให้ไปจัดตั้งรัฐบาลที่ดีมาบริหารราชการแผ่นดินเพื่ออำนวยประโยชน์สุขแก่ประชาชน
3. เพื่อให้ผู้แทนไปทำหน้าที่กำกับ ดูแล และตรวจสอบการปฏิบัติงานของรัฐบาล

● ใครมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.

- มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
 - อายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี บริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
 - สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ยกเว้นเคยเป็น ส.ส. หรือ ส.ว.
 - เป็นสมาชิกพรรคการเมืองพรรคเดียวไม่น้อยกว่า 90 วัน ติดต่อกันนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง
 - ไม่เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งอย่างหนึ่งอย่างใด
 - **ผู้สมัครแบบแบ่งเขต** ต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้
 - มีชื่อในทะเบียนบ้านในจังหวัดไม่น้อยกว่า 1 ปี
 - เคยเป็น ส.ส. หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดนั้น
 - เกิดในจังหวัดนั้น
- เคยศึกษา รับราชการ หรือมีชื่อในทะเบียนบ้านในจังหวัดนั้นติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี

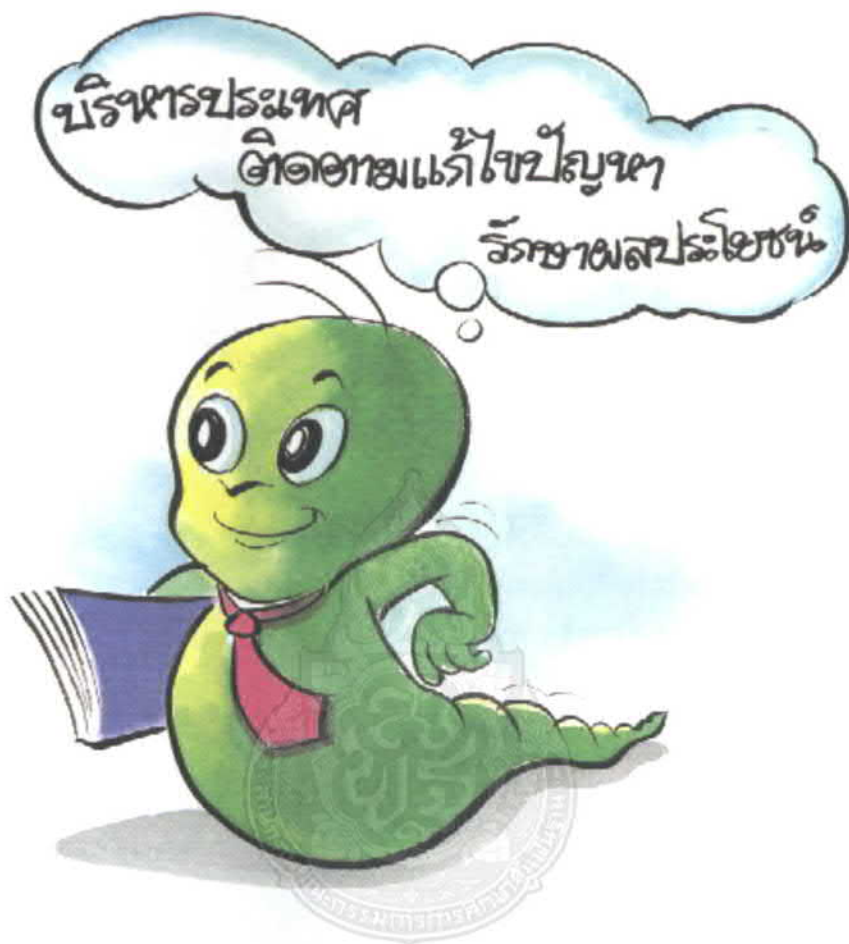
● ใครมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ว.

- มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
- ไม่เป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งใดของพรรคการเมือง
- ไม่เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างหนึ่งอย่างใด
- มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้
 - มีชื่อในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 1 ปี
 - เคยเป็น ส.ส. (แต่พ้นจากการเป็น ส.ส. มาแล้วเกิน 1 ปี) หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดนั้น
 - เกิดในจังหวัดนั้น
 - เคยศึกษา รับราชการ หรือมีชื่อในทะเบียนบ้านในจังหวัดนั้นติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี

● บุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. เป็นอย่างไร

- ติดยาเสพติดให้โทษ
- เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดีเป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมือง
- เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
- เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 295
- เคยถูกวุฒิสภามีมติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 307 ให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งและยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติจนถึงวันเลือกตั้ง

● เลือกผู้แทนอย่างไรจึงจะดี

- คนดีที่มีชื่อเสียงสุจริต เสียสละเพื่อส่วนรวม มีประวัติการทำงานเพื่อส่วนรวม
- ผู้ที่ไม่มีประวัติต่างปร้อย ผู้ที่ไม่ใช้อิทธิพล ไม่ห่มฉ้อเสียงเพื่อให้ได้เป็นผู้แทน
- ผู้ที่มีความสามารถและมีวิสัยทัศน์กว้างไกล
- ผู้ที่สนใจปัญหาของสังคม เอาใจใส่และติดตามการแก้ไขปัญาฯ เพื่อไปผลักดันให้เป็น

กฎหมายคุ้มครองประชาชน

- ผู้ที่รักษาดูแลผลประโยชน์ของชุมชน สังคมและชาติบ้านเมือง
- เลือกพรรคการเมืองที่มีนโยบายดี และสามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นจริงได้

แบบแบ่งเขต

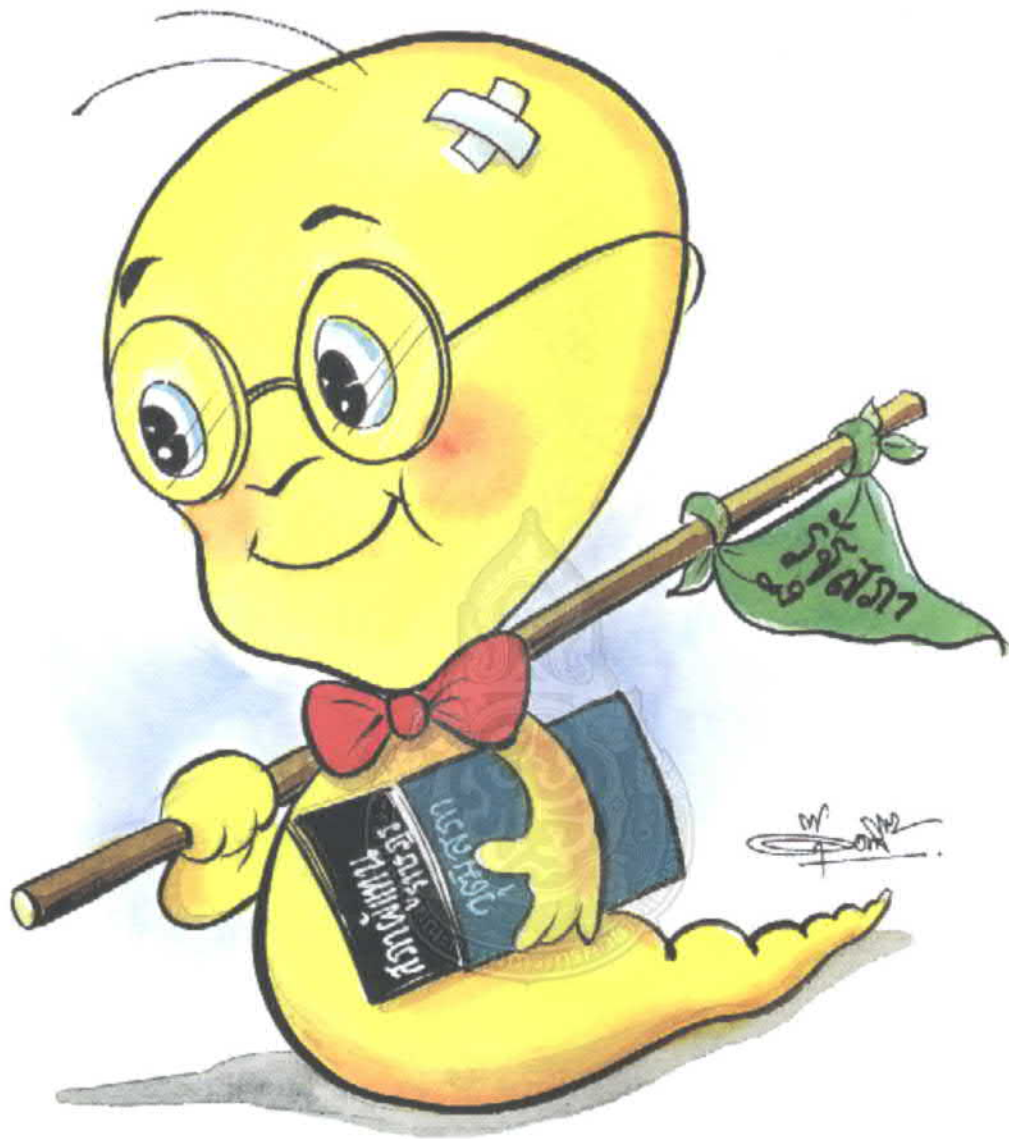
เลือกคนที่รัก

แบ่งกัปัญหารายชื่อ

เลือกพรรคที่ชอบ

ถ้าให้รวมคอบ

ต้องชอบทั้งพรรคทั้งคน

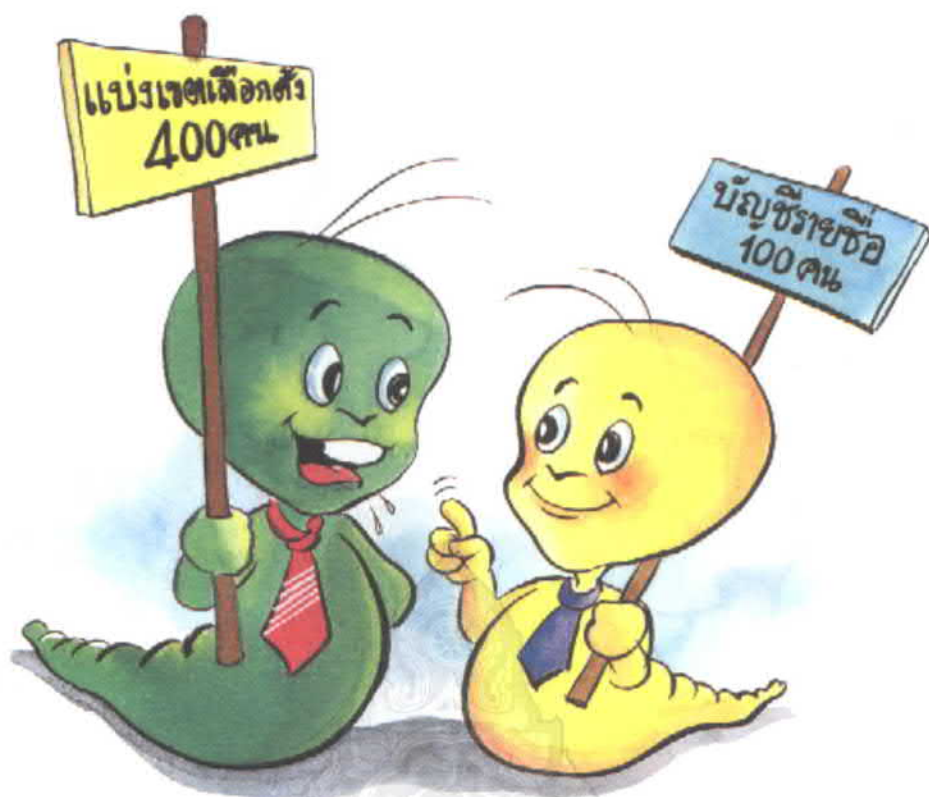

● รัฐสภาคืออะไร

รัฐสภา คือสภาที่ทำหน้าที่นิติบัญญัติประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) จำนวน 500 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งสองแบบคือ แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (หนึ่งเขตหนึ่งคน) 400 คน และ แบบบัญชีรายชื่อ 100 คน มีวาระ 4 ปี

วุฒิสภา ประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) จำนวน 200 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง (แบ่งรวมเขตภาคใต้ด้วย) มีวาระ 6 ปี

● สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 500 คน มาจากไหน

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) มี 2 ประเภท

1. **ส.ส.แบบแบ่งเขต** มาจากการที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ 1 คน/เขต

- ผู้สมัครฯ ที่ได้คะแนนสูงสุด จะได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.

- หนึ่งเขตเลือกตั้งมี ส.ส. ได้ 1 คน

- ทั่วประเทศมี 400 เขตเลือกตั้ง มี ส.ส. ได้ 400 คน

2. **ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ** มาจากการที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเสียงลงคะแนนเลือกบัญชีรายชื่อผู้รับเลือกตั้ง ซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้นบัญชีละไม่เกิน 100 ชื่อ

- ถือเขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง

- พรรคที่ได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 5 จะไม่ได้รับการจัดสรร ส.ส. พรรคที่เหลือจะได้รับการจัดสรร ส.ส. ตามสัดส่วนคะแนน (คิดเป็นร้อยละ) ที่พรรคนั้นได้รับจากผลการนับคะแนนรวมทั้งประเทศ

- ผู้สมัครในบัญชีรายชื่อของพรรคลำดับต้นๆ (ตามจำนวน ส.ส. ที่ได้รับจัดสรร) จะได้เป็น ส.ส.

- ทั่วประเทศมี ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อได้ 100 คน

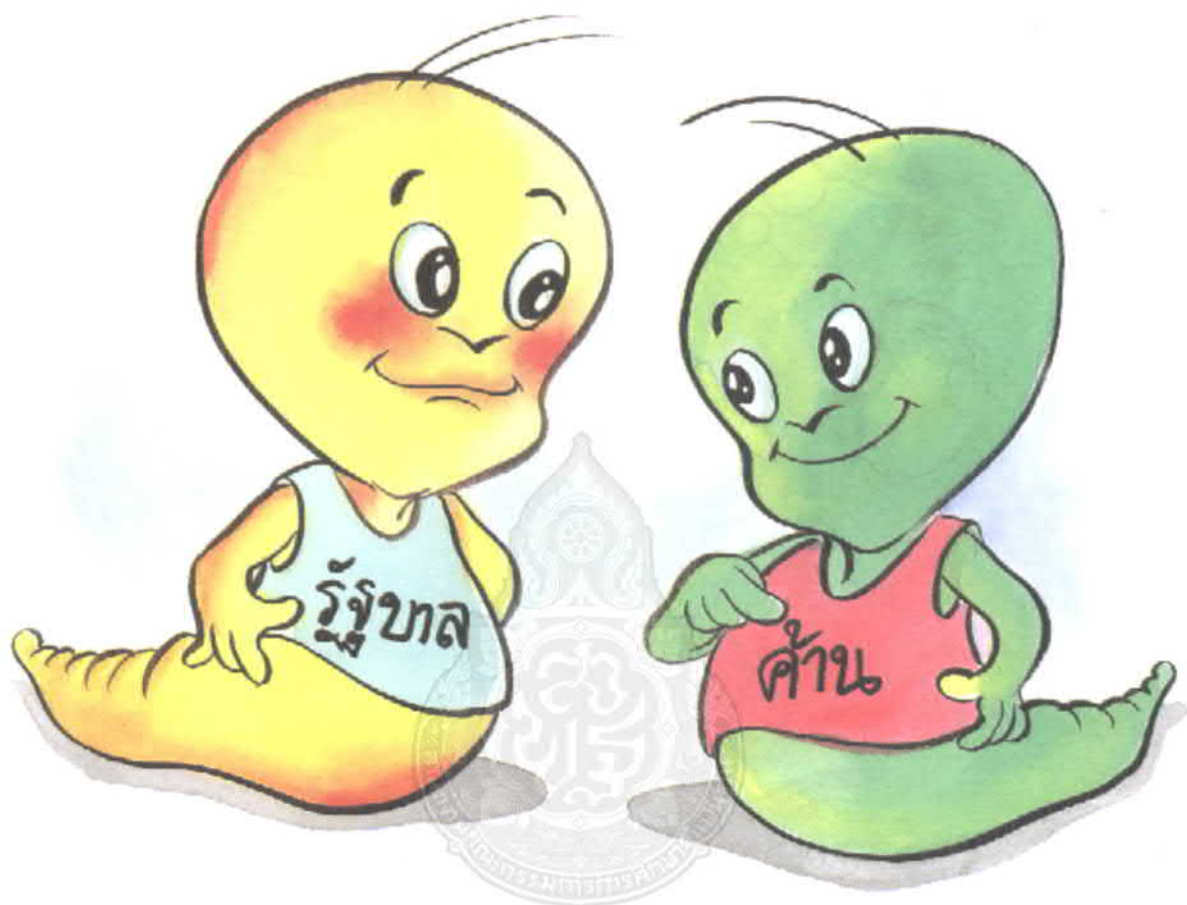
● **สภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่อะไร**

- **สภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ หรือออกกฎหมาย** โดย ส.ส. หรือคณะรัฐมนตรีเป็นผู้มีสิทธิเสนอร่างกฎหมายต่อสภาผู้แทนราษฎร

ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

- **เลือกตั้งและถอดถอนนายกรัฐมนตรี** พรรคการเมืองหนึ่งหรือหลายพรรคที่มีเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร จะเป็นฝ่ายจัดตั้งรัฐบาล โดย ส.ส. ที่มีติดด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งเห็นชอบการแต่งตั้ง ส.ส. ผู้ใดเป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อ ส.ส. ผู้ใดดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้นจะต้องพ้นจากตำแหน่ง ส.ส.

- **ถอดถอนรัฐมนตรี** เป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ

● ส.ส. ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลได้อย่างไร

- โดยการยื่นญัตติขอเปิดการอภิปรายทั่วไป ซึ่งทำให้ ส.ส. มีโอกาสตรวจสอบการบริหารงานของรัฐบาล ส.ส. มีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรี เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และมีสิทธิตั้งกระทู้ถามด้วยวาจา (กระทู้สด) เกี่ยวกับเรื่องที่เป็นปัญหาสำคัญที่อยู่ในความสนใจของประชาชน เป็นเรื่องที่กระทบถึงประโยชน์ของประเทศ หรือประชาชน หรือเป็นเรื่องเร่งด่วน

- ส.ส. 2 ใน 5 มีสิทธิขอเปิดอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี โดยญัตติดังกล่าวต้องเสนอชื่อผู้สมควรเป็นนายกรัฐมนตรีคนต่อไปด้วย

- ส.ส. 1 ใน 5 มีสิทธิขอเปิดอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล ถ้าหากมติไม่ไว้วางใจมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง จะมีผลบังคับให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

❶ วุฒิสภามีหน้าที่อะไรบ้าง

- **วุฒิสภามีหน้าที่กลั่นกรองกฎหมาย** ที่ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว เมื่อวุฒิสภาเห็นชอบด้วย ให้นำมาขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย

- **เลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบ** ให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์ **กรอิสระ** ได้แก่ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ประธานศาลปกครองสูงสุดและตุลาการในศาลปกครองสูงสุด กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง ประสานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

- **ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน**

โดยการตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรี ตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือศึกษา นอกจากนั้น ส.ว. ไม่น้อยกว่า 3 ใน 5 มีสิทธิขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้ ครม. แถลงข้อเท็จจริง/ชี้แจงปัญหาเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน

- **พิจารณาและมีมติถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ** นักการเมือง ศาล อัยการ ข้าราชการระดับอธิบดีขึ้นไป ถ้ามีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่

ปรึกษาร่างพระราชบัญญัติที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบ

- **รับฟังการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี**

- **ให้ความเห็นชอบการประกาศสงคราม/สนธิสัญญา**

- **พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ**

● คณะรัฐมนตรีมีที่มาและอำนาจหน้าที่อย่างไร

- คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี 1 คน และรัฐมนตรีอื่นอีกไม่เกิน 35 คน

- นายกรัฐมนตรีต้องมาจาก ส.ส. ส่วนรัฐมนตรีอาจมาจาก ส.ส. หรือบุคคลอื่นก็ได้ ในกรณีนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีที่มาจาก ส.ส. จะต้องพ้นจากตำแหน่ง ส.ส.

- หากเป็น ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ก็ให้มีการเลือกตั้งใหม่ หากเป็น ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ ก็ให้เลื่อนบุคคลในบัญชีรายชื่อของพรรคเดียวกันที่อยู่ในลำดับถัดไปขึ้นเป็น ส.ส. แทน

อำนาจและหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี มีดังนี้

- เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภาผู้แทนราษฎร ตราพระราชกำหนด ตราพระราชกฤษฎีกา
- กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน และดำเนินการให้เป็นไปตามแผนนโยบายของรัฐและนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา
- เป็นผู้สนองพระบรมราชโองการเกี่ยวกับกฎหมาย พระราชหัตถเลขา พระบรมราชโองการ และพระราชดำริเกี่ยวกับราชการแผ่นดิน
- มีอำนาจมอบหมายนโยบายการบริหาร กำกับดูแล และประสานงาน กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ และรัฐวิสาหกิจในความรับผิดชอบ

● พรการเมืองสำคัญอย่างไร

พรการเมือง เป็นการรวมกลุ่มของคณะบุคคลที่มีนโยบายและอุดมการณ์สอดคล้องกันทางการเมือง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชนและเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์นั้นตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- ประชาชนสนับสนุนพรการเมืองได้ โดยบริจาคเงินให้พรรค หรือสมัครเป็นสมาชิกพรรค เผยแพร่การทำงานของพรรค ร่วมกำหนดนโยบายพรรค ตลอดจนสมัคร ส.ส. หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นในนามของพรรคนั้นได้

- รัฐสนับสนุนพรการเมือง โดยการจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาพรการเมือง มีคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรการเมือง เพื่อจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมือง ควบคุมดูแลและการใช้จ่ายเงินกองทุน และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาพรการเมืองทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของพรการเมืองและประชาธิปไตย

● จัดตั้งพรรคการเมืองได้อย่างไร

- การจัดตั้งพรรคการเมืองทำได้โดยผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีอย่างน้อย 15 คน ประชุมเพื่อกำหนดนโยบาย/ข้อบังคับพรรคการเมืองและเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียน นายทะเบียน จะตรวจสอบและตอบรับ/ไม่รับภายใน 30 วัน

- นายทะเบียนพรรคการเมือง คือ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง สมาชิกพรรคต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด และมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ภายใน 180 วันที่จดทะเบียน พรรคการเมืองต้องหาสมาชิกให้ได้ 5,000 คน

● ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งได้อย่างไรบ้าง

- ประชาชนมีสิทธิและหน้าที่ไปเลือกตั้ง
- ประชาชนร่วมสอดส่องดูแลการเลือกตั้งได้ โดยช่วยสังเกตการหาเสียง (กรณี ส.ส.) หรือการแนะนำตัว (กรณี ส.ว.) และสังเกตการลงคะแนน โดยการไปถึงที่เลือกตั้งก่อน 8.00 น. เพื่อดูว่าหีบเลือกตั้งวางเปล่าหรือไม่ สังเกตการทำหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เมื่อปิดการลงคะแนนสังเกตการนำส่งหีบเลือกตั้ง และเฝ้าดูการนับคะแนนที่สถานที่นับคะแนน (กรณี ส.ส.) หรือ เฝ้าดูการนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้ง (กรณี ส.ว.) หากพบการทุจริตให้แจ้งเจ้าหน้าที่
- ประชาชนช่วยตรวจสอบการเลือกตั้งได้ โดยสมัครเป็นอาสาสมัครขององค์การเอกชนที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อเข้าสังเกตการณ์การเลือกตั้ง การรับแจ้งเหตุ และสำรวจค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง (กรณี ส.ส.)
- ประชาชนที่สนใจมีส่วนร่วมจัดการเลือกตั้งได้ โดยสมัครเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง (กกก.เขต) หรือกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง (กปน.)
- ประชาชนพบการกระทำความผิด ซึ่งเป็นข้อห้ามตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. โปรดแจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ

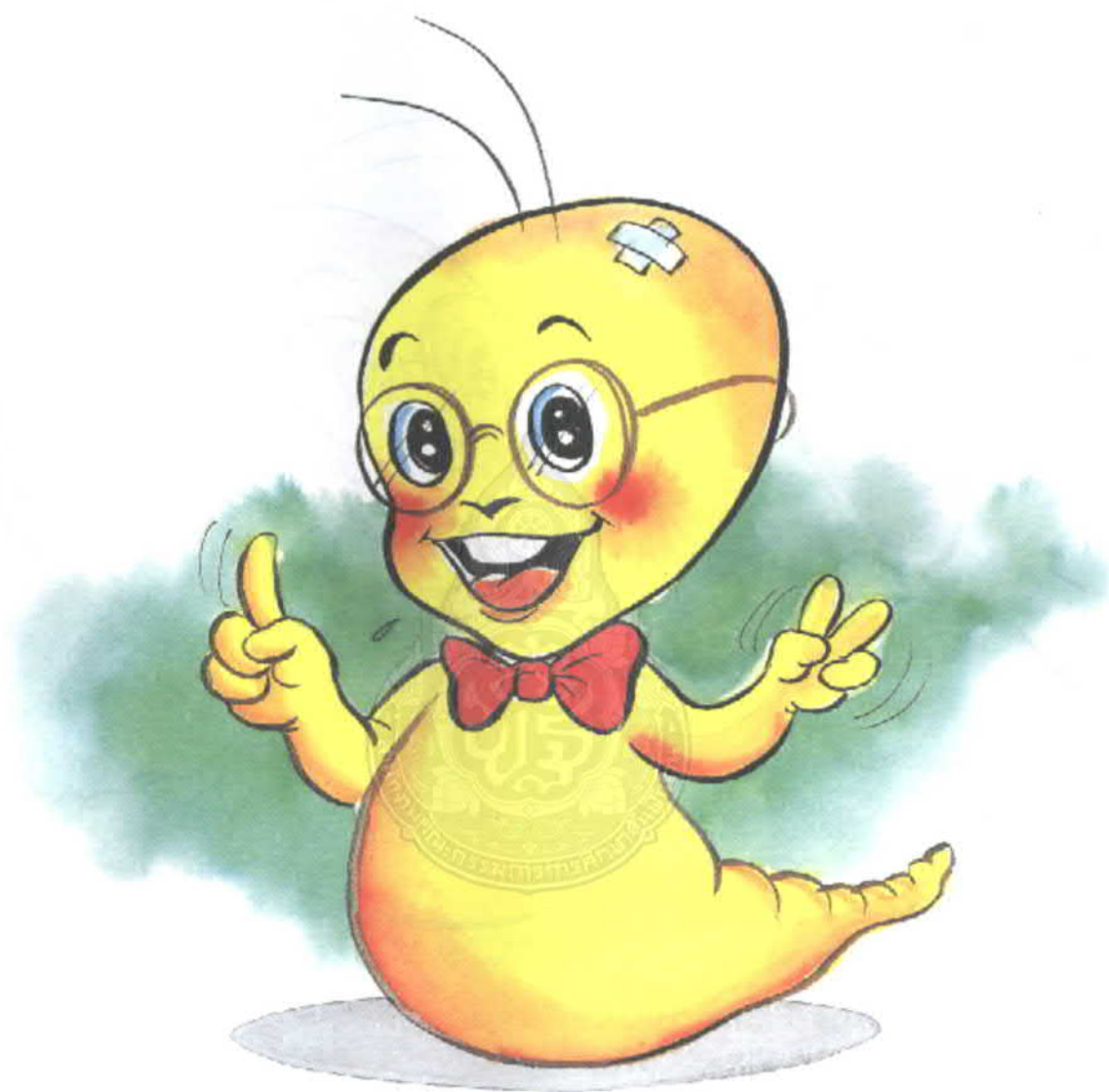
❶ ข้อห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. มีอะไรบ้าง

1. ห้ามซื้อเสียงหรือจัดเตรียมการซื้อเสียง ห้ามแจกของ บริจาคเงินการกุศล จัดเลี้ยง จัดมหรสพเพื่อเป็นการหาเสียง
2. ห้ามจงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองใด
3. ห้ามหาเสียงหลัง 18.00 นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้ง จนถึงวันเลือกตั้ง
4. ห้ามจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิไปยังที่เลือกตั้งเพื่อเลือกตั้ง (ยกเว้นหน่วยงานของรัฐจัดยานพาหนะได้)
5. ห้ามขายหรือจัดเลี้ยงสุรา ตั้งแต่เวลา 18.00 น. ของวันก่อนวันเลือกตั้ง จนถึงวันเลือกตั้ง
6. ห้ามเจ้าบ้านย้ายคนเข้าทะเบียนบ้านโดยไม่มาอยู่จริง แต่มีเจตนาทุจริตการเลือกตั้ง
7. ห้ามผู้มีสิทธิเลือกตั้งเรียกทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ใดๆ จากห้วคณะ
8. ห้ามพนันกันต่อเกี่ยวกับผลของการเลือกตั้ง
9. ห้ามนายจ้างขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของลูกจ้าง
10. ห้ามมิให้ผู้รู้ว่าตนไม่มีสิทธิ พยายามลงคะแนนเลือกตั้ง
11. ห้ามทำให้บัตรเลือกตั้งชำรุดอย่างจงใจ
12. ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง นำบัตรเลือกตั้งออกไปจากที่เลือกตั้ง
13. ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือหรือกลั่นแกล้งผู้สมัคร
14. ห้ามกรรมการนับคะแนนจงใจนับบัตรเลือกตั้งหรือนับคะแนนหรือรวมคะแนนให้ผิดจากความเป็นจริง

❶ ข้อห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ว. มีอะไรบ้าง

1. ห้ามผู้สมัครหรือบุคคลใดหาเสียงเลือกตั้งเว้นแต่การแนะนำตัวผู้สมัคร
 - การแนะนำตัวผู้สมัครให้กระทำได้เฉพาะการจัดพิมพ์เอกสารเพื่อแนะนำตัวผู้สมัคร เว้นแต่การที่รัฐจัดสถานที่ หรือจัดสรรเวลาออกอากาศเพื่อการแนะนำตัว
 - การแนะนำตัวผู้สมัคร หมายความว่า การแสดงข้อมูลส่วนตัว ประวัติการศึกษา และ ประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงาน
2. ห้ามพรรคการเมืองช่วยเหลือหรือสนับสนุนผู้สมัครไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

● **หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งสอบถามได้ที่หน่วยงานใด**

- หากต้องการติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งสอบถามได้ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เลขที่ 44 อาคารศรีจุฬทรัพย์ ชั้น 18-20 ถนนพระราม 1 เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10530 โทรศัพท์ 219-3408-13 โทรสาร 219-3411 หรือที่ www.ect.go.th.
- หรือที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

บรรณานุกรม

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. **คู่มือปฏิบัติงานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
อาสาวิชาดินแดน กรมการปกครอง, 2541.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. **คู่มือการเรียนการสอนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. **พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ
การเลือกตั้ง พ.ศ. 2541 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2541**.
กรุงเทพ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดอุดมศึกษา, 2541.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. **หลักสูตรและคู่มือฝึกอบรมอาสาสมัครรัฐธรรมนูญ (อสร.)
ผู้ประสานงานอาสาสมัครรัฐธรรมนูญ (ปอ.) โครงการอาสาสมัครกับการเรียนรู้รัฐธรรมนูญ
และการเลือกตั้ง**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2542.

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ รก 357 / 2542

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการจัดทำสื่อการเรียนรู้กระบวนการเลือกตั้ง
และการเรียนรู้ประชาธิปไตยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ฉบับประกาศใช้เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับประกาศใช้เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540 มีเจตนารมณ์สำคัญที่จะปฏิรูปการเมืองการปกครองให้เป็นระบบที่มีความชอบธรรม เน้นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครอง การตรวจสอบอำนาจรัฐ รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้เสถียรภาพและประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่สำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษา จำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาเยาวชนและประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนปลูกจิตสำนึกและพฤติกรรมความเป็นวิถีชีวิตประชาธิปไตย โดยในระยะเร่งด่วน เน้นการรณรงค์ให้ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองให้มากขึ้น จึงแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการจัดทำสื่อการเรียนรู้กระบวนการเลือกตั้งและการเรียนรู้ประชาธิปไตยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับประกาศใช้เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540 ดังรายนามต่อไปนี้

คณะกรรมการอำนวยการจัดทำสื่อการเรียนรู้กระบวนการเลือกตั้งและการเรียนรู้ประชาธิปไตย
ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ฯ

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษา
(นายบัญญัติ เกสรทอง)	
2. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษา
(นายสมศักดิ์ ปรีศนันท์กุล)	
3. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษา
(นายอาคม เองฉ้วน)	
4. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษา
(นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร)	

5. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(นายสุวัฐ ศิลปอนันต์)	ที่ปรึกษา
6. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(นายไพบูรณ์ เสี่ยงก้อน)	ที่ปรึกษา
7. ประธานกรรมการการเลือกตั้ง
(นายธีรศักดิ์ กรรณสูต)	ที่ปรึกษา
8. อธิบดีกรมวิชาการ
(นายพยุงศักดิ์ จันทรสุนทร)	ประธานคณะกรรมการอำนวยการ
9. นายโคทม อารียา
(กรรมการการเลือกตั้ง)	กรรมการ
10. นายเดโช สวานานนท์
(อดีตสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ)	กรรมการ
11. นายสมเกียรติ อ่อนวิมล
(อดีตสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ)	กรรมการ
12. นายพงษ์เทพ เทพกาญจนา
(อดีตสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ)	กรรมการ
13. นายบุญเลิศ คชายุทธเดช
(อดีตสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ)	กรรมการ
14. นายสมบูรณ์ สุขสำราญ
(ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร)	กรรมการ
15. รองอธิบดีกรมวิชาการ
(นายเลี่ยม พูลเอี่ยม)	กรรมการ
16. รองอธิบดีกรมวิชาการ
(นายสาโรช วัฒนสโรช)	กรรมการ
17. นายศุภชัย บานพับทอง
(รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์)	กรรมการ
18. นางจุรี วิจิตรวาทการ
(อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)	กรรมการ
19. นางสุภรณ์ สภาพงศ์
(ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอน)	กรรมการและเลขานุการ
20. นางวันเพ็ญ สุทธากาศ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

**คณะกรรมการจัดทำสื่อการเรียนรู้กระบวนการเลือกตั้งและการเรียนรู้ประชาธิปไตยตาม
เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ฯ**

1. นางสาวณัฏฐา สภาพงศ์
(ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอน)	ประธานกรรมการ
2. นายวินัย รอดจ่าย
(ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ)	รองประธานกรรมการ
3. นายประเสริฐศิริ สุขะวัจนกุล	กรรมการ
4. นายทองสุด กลิ่นประภัศร	กรรมการ
5. นางสาวจิรวรรณ ภัคดีบุตร	กรรมการ
6. นางสาวนิทสุตา เอกชัย	กรรมการ
7. พลตำรวจตรีอัมรินทร์ เนียมสกุล	กรรมการ
8. นายจตุรงค์ บุญยรัตนสุนทร	กรรมการ
9. นางสาวปาจริย์ ชนะสมบูรณ์กิจ	กรรมการ
10. นายอุทิศ บัวศรี	กรรมการ
11. นายประกอบ สารวรรณ	กรรมการ
12. นางกุหลาบ ชัยเลิศ	กรรมการ
13. นางสาวกษมาภา รัตนโกชน์	กรรมการ
14. นางสาวสมทรง พิทักษ์พิเศษ	กรรมการ
15. นายสนธยา พึ่งเนตร	กรรมการ
16. นายยศนันท์ แยมเมือง	กรรมการ
17. นางประไพพรรณ โกศัยสุนทร	กรรมการ
18. นายอภิชาติ เสรณวิชัยกิจการ	กรรมการ
19. นายสำเือง สีหาพงษ์	กรรมการ
20. นางวันเพ็ญ สุทธากาศ	กรรมการ
21. นางบุญสม น้ำเจริญ	กรรมการ
22. นางศรารัตน์ ลิ้นไพบูลย์	กรรมการ
23. นางนงนารถ วรรณะหทัย	กรรมการ
24. นางวรรณดา ช้องดารากุล	กรรมการ
25. นางระวีวรรณ ภาคพรต	กรรมการและเลขานุการ
26. นายสว่าง วงศ์ฟ้าเลื่อน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

27. นางเพ็ญจิต นพรัตน์

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

28. นางสมฤดี รตะสุขารมย์

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่จัดทำ ตรวจสอบพิจารณาให้ความเห็นชอบต้นฉบับสื่อการเรียนรู้
กระบวนการเลือกตั้งและการเรียนรู้ประชาธิปไตยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ฉบับประกาศใช้เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 17 มีนาคม 2542 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2542

(นายสุรัฐ คีลปานนท์)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คณะผู้จัดทำต้นฉบับสื่อการเรียนรู้กระบวนการเลือกตั้ง
และการเรียนรู้ประชาธิปไตย หนังสืออ่านเพิ่มเติม
เรื่อง กระบวนการเลือกตั้ง ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ผู้จัดทำต้นฉบับ

1. นางสุภรณ์ สภาพงศ์	ประธาน
(ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาสื่อการเรียนรู้การสอน)	
2. นายวินัย รอดจ่าย	รองประธาน
(ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ)	
3. นายทองสุด กลิ่นประภัศร	
4. นางสาวปจรรย์ ชนะสมบูรณ์กิจ	
5. นางสาวนัตยา ทิพวันต์	6. นายอุทิศ บัวศรี
7. นางกุหลาบ ชัยเลิศ	8. นางสาวกษมาภา รัตนโกชน์
9. นางสมทรง พัทธ์ภัยพิเศษ	10. นายสนธยา พึ่งเนตร
11. นายปัญญา ทรงเสรี	12. นายสำออง สีหาพงษ์
13. นางวันเพ็ญ สุทธากาศ	14. นางบุญสม น้ำเจริญ
15. นายอภิชาติ เสรณ์วิชัยกิจการ	16. นางวรรณ ช่องดารากุล
17. นายยศนันท์ แยมเมือง	18. นายศักดิ์สิน ช่องดารากุล
19. นางสาวสละ กำทรัพย์	20. นายอนุรักษ์ วงศ์ใหญ่
21. นางระวีวรรณ ภาคพรต	กรรมการและเลขานุการ
22. นางสาว วงศ์ฟ้าเลื่อน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เรียบเรียง

นางสาวปจรรย์ ชนะสมบูรณ์กิจ
นางสาวนัตยา ทิพวันต์
นางระวีวรรณ ภาคพรต

ผู้ตรวจ

นายโคทม อารียา
(กรรมการการเลือกตั้ง)

บรรณาธิการ

นางระวีวรรณ ภาคพรต

ผู้วาดภาพ

นายบัณฑิต หนูไวยหาร

คอมพิวเตอร์กราฟฟิก

นายอุดม คล่องแคล่ว
นายศักดิ์ชัย มหาคามินทร์

**ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน**

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง กระบวนการเลือกตั้ง เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระดับประถมศึกษา และกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2542

(นายบุญลือ ทองอยู่)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

